ODPORÚČANIA

ODPORÚČANIE KOMISIE (EÚ) 2019/1888

zo 7. novembra 2019

o monitorovaní prítomnosti akrylamidu v určitých potravinách

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292,

keďže:

(1) Nariadením Komisie (EÚ) 2017/2158 ([1]) sa zavádzajú osobitné povinnosti pre prevádzkovateľov, ktorí vyrábajú a uvádzajú na trh určité potraviny, aby vytvorili program na vlastný odber vzoriek a analýzu množstva akrylamidu v potravinách a prijali osobitné opatrenia na minimalizáciu množstiev s cieľom dosiahnuť také nízke množstvo akrylamidu, aké možno reálne dosiahnuť pod referenčnou hodnotou stanovenou v uvedenom nariadení.

(2) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ([2]) sa stanovuje povinnosť príslušných orgánov vykonávať úradne kontroly s cieľom overiť dodržiavanie pravidiel, ktoré sú zamerané najmä na a) prevenciu a elimináciu rizík hroziacich ľuďom a zvieratám buď priamo, alebo prostredníctvom životného prostredia, alebo na ich zníženie na prijateľnú mieru a b) ktorými sa zaručujú spravodlivé postupy v oblasti obchodu s krmivami a potravinami a chránia záujmy spotrebiteľov vrátane označovania krmív a potravín, ale aj iných foriem informácií pre spotrebiteľa. Úradné kontroly by sa mali vykonávať aj s cieľom overiť dodržiavanie povinností stanovených v súlade s nariadením (EÚ) 2017/2158.

(3) Uznáva sa, že nie sú k dispozícii dostatočné údaje o prítomnosti akrylamidu v určitých potravinách uvedených v článku 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2017/2158, a to napriek povinnostiam stanoveným v článku 4 uvedeného nariadenia a výsledkom vykonaných úradných kontrol. Rovnako nie sú k dispozícii dostatočné údaje o prítomnosti akrylamidu v potravinách, ktoré nepatria do pôsobnosti nariadenia (EÚ) 2017/2158, ktoré však môžu obsahovať významné množstvá akrylamidu a/alebo môžu výrazne prispievať k vystaveniu akrylamidu prostredníctvom stravy.

(4) V záujme zabezpečenia vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia je preto vhodné, aby príslušné orgány a prevádzkovatelia potravinárskych podnikov v rámci svojich oblastí pôsobnosti a bez toho, aby boli dotknuté povinnosti stanovené v nariadení (EÚ) 2017/2158, a na základe nariadenia (ES) č. 882/2004 monitorovali prítomnosť akrylamidu v takýchto potravinách s cieľom prijať možné opatrenia na zníženie rizík, ktoré by mali dopĺňať opatrenia stanovené v nariadení (EÚ) 2017/2158.

(5) S cieľom usmerniť príslušné orgány a prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, pokiaľ ide o potraviny, ktoré sa majú monitorovať, bol zostavený neúplný zoznam kategórií potravín.

(6) Prijatím nariadenia (EÚ) 2017/2158 a tohto odporúčania sa odporúčania Komisie 2010/307/EÚ ([3]) a 2013/647/EÚ ([4]) stávajú neaktuálnymi, a preto by sa mali zrušiť,

([1]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/2158 z 20. novembra 2017, ktorým sa stanovujú opatrenia na minimalizáciu množstiev akrylamidu a jeho referenčné hodnoty v potravinách (Ú. v. EÚ L 304, 21.11.2017, s. 24).

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá (Ú. v. EÚ L 165, 30.4.2004, s. 1).

([3]) Odporúčanie Komisie 2010/307/ES z 2. júna 2010 o monitorovaní množstva akrylamidu v potravinách (Ú. v. EÚ L 137, 3.6.2010, s. 4).

([4]) Odporúčanie Komisie 2013/647/EÚ z 8. novembra 2013 o skúmaní hladín akrylamidu v potravinách (Ú. v. EÚ L 301, 12.11.2013, s. 15).

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti stanovené na základe nariadenia (ES) č. 882/2004, by príslušné orgány v členských štátoch mali pravidelne monitorovať prítomnosť akrylamidu a jeho množstvo v potravinách, najmä v potravinách uvedených v prílohe.

   Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti stanovené v nariadení (EÚ) 2017/2158, by prevádzkovatelia potravinárskych podnikov mali pravidelne monitorovať prítomnosť akrylamidu a jeho množstvo v potravinách, najmä v potravinách uvedených v prílohe.

2. Členské štáty a prevádzkovatelia potravinárskych podnikov by mali Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) každoročne k 1. októbru predkladať údaje, ktoré zozbierali počas predchádzajúceho roka v rámci svojich monitorovacích činností, na účely zhromaždenia týchto údajov do jednej databázy v súlade s požiadavkami uvedenými v usmerneniach úradu EFSA o štandardnom opise vzorky (SSD) pre potraviny a krmivá a dodatočnými osobitnými požiadavkami úradu EFSA na podávanie správ ([5]).

3. S cieľom zabezpečiť, aby boli vzorky reprezentatívne, by členské štáty mali dodržiavať postupy odberu vzoriek stanovené v časti B prílohy k nariadeniu Komisie (ES) č. 333/2007 ([6]).

   Postup odberu vzoriek, ktorý uplatňuje prevádzkovateľ potravinárskeho podniku, sa môže odchyľovať od ustanovení nariadenia (ES) č. 333/2007, mal by však byť pre danú dávku reprezentatívny.

4. Členské štáty by mali vykonávať analýzu akrylamidu v súlade s kritériami stanovenými v nariadení (ES) č. 333/2007.

   Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov by mali zabezpečiť, aby sa analýza akrylamidu vykonávala v súlade s požiadavkami a kritériami stanovenými v prílohe III k nariadeniu (EÚ) 2017/2158.

5. Odporúčania 2010/307/EÚ a 2013/647/EÚ sa týmto zrušujú.

V Bruseli 7. novembra 2019

Za Komisiu
Vytenis ANDRIUKAITIS
člen Komisie

([5]) http://www.efsa.europa.eu/en/consultations/call/180307.
([6]) Nariadenie Komisie (ES) č. 333/2007 z 28. marca 2007, ktorým sa stanovujú metódy odberu vzoriek a metódy analýzy na úradnú kontrolu hodnôt olova, kadmia, ortuti, anorganického cínu, 3-MCPD a benzoa)pyrénu v potravinách (Ú. v. EÚ L 88, 29.3.2007, s. 29).

PRÍLOHA

Neúplný zoznam potravín na monitorovanie prítomnosti akrylamidu

Zemiakové výrobky

— zemiakové placky (rösti)

— krokety, zemiakové pusinky, vyprážané zemiakové guľky, ...

— zapekané zemiaky (a zapekaná zelenina)

— pokrm zo zemiakov a mäsa

— pokrm zo zemiakov a syra

Pekárske výrobky

— pečivo (hamburgerové žemle, celozrnné žemle, mliečne pečivo, ...)

— chlieb pita, mexické tortily

— croissanty

— šišky

— chlebové špeciality (chlieb pumpernickel, ciabatta s olivami, cibuľový chlieb, ...)

— palacinky

— vyprážané chrumkavé sušienky z tenkého kúska cesta

— churros

Obilné výrobky

— ryžové krekry

— kukuričné krekry

— cereálne výrobky určené na rýchle občerstvenie (ako napríklad výrobky z extrudovanej kukurice a/alebo pšenice)

— müsli pražené s medom

Iné

— zeleninové lupienky/hranolčeky

— pražené orechy

— pražené olejnaté semená

— sušené ovocie

— pražené kakaové bôby a výrobky získané z kakaa

— olivy v náleve

— náhradky kávy, ktorých základom nie je čakanka alebo obilniny,

— karamelky (fudge), karamel, nugát, ...